

Ženska, ki preneha delati ali iskati zaposlitev zaradi fizičnih omejitev, povezanih z visoko nosečnostjo in posledicami poroda, lahko ohrani status „delavca“

Za to je potrebno, da se ta ženska vrne na delo oziroma da si v razumnem roku po rojstvu otroka najde drugo zaposlitev

V Združenem kraljestvu je varstveni dodatek (income support) dajatev, ki se lahko odobri nekaterim kategorijam oseb, katerih dohodek ne presega predpisanega zneska. Nosečnice ali ženske, ki so pred kratkim rodile, lahko to dajatev zahtevajo zlasti v obdobju okrog poroda. Vendar „osebe iz tujine“ (torej prosilci, ki ne običajno prebivajo v Združenem kraljestvu) nimajo pravice do te dajatve, razen če so pridobile status delavca v smislu Direktive o pravici državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja¹.

Jessy Saint Prix je francoska državljanica, ki je 10. julija 2006 vstopila v Združeno kraljestvo, kjer je, večinoma kot pomožna učiteljica, delala od 1. septembra 2006 do 1. avgusta 2007. Na začetku leta 2008 je J. Saint Prix med nosečnostjo začasno delala v vrtcih. J. Saint Prix je 12. marca 2008, ko je bila noseča že skoraj šest mesecev, to delo prenehala opravljati, ker je skrb za majhne otroke postala zanjo prenaporna. Prošnjo za varstveni dodatek, ki jo je vložila J. Saint Prix, je britanska uprava zavrnila z obrazložitvijo, da je J. Saint Prix izgubila status delavca. Tri mesece po rojstvu otroka, 21. avgusta 2008, se je J. Saint Prix vrnila na delo.

Supreme Court of the United Kingdom (vrhovno sodišče Združenega kraljestva), ki odloča o tem, ali je J. Saint Prix imela pravico do varstvenega dohodka, Sodišče sprašuje, ali je ženska, ki preneha delati ali iskati zaposlitev zaradi fizičnih omejitev, povezanih z visoko nosečnostjo in posledicami poroda, zajeta s pojmom „delavec“ v smislu prava Unije².

Sodišče je v današnji sodbi odločilo, **da ženska v položaju J. Saint Prix lahko ohrani status „delavca“**. V obrazložitvi Sodišče opozarja, da lahko državljan Unije, ki ni več delavec, status delavca kljub temu ohrani v nekaterih posebnih primerih (začasna nezmožnost za delo, neprostovoljna brezposelnost ali poklicno usposabljanje)³. Sodišče poudarja, da Direktiva o pravici državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja ne našteva taksativno okoliščin, v katerih lahko delavec migrant kljub izgubi zaposlitve še naprej obdrži status delavca. Direktiva, katere izrecen namen je olajšati uresničevanje pravice državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja v državah članicah, nikakor ne more omejiti obsega pojma delavca v smislu PDEU. Iz sodne prakse Sodišča pa je razvidno, da opredelitev delavca v smislu PDEU in pravice, ki izhajajo iz tega statusa, niso nujno odvisne od obstoja ali dejanskega nadaljevanja delovnega razmerja⁴.

V teh okoliščinah dejstvo, da mora ženska zaradi fizičnih omejitev, povezanih z visoko nosečnostjo in neposrednimi posledicami poroda prenehati opravljati poklicno dejavnost za obdobje, ki je potrebno za njeno okrevanje, načeloma ni tako, da bi tej osebi vzelo status „delavca“. Okoliščina,

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

² Direktiva 2004/38, navedena v opombi 1, in člen 45 PDEU.

³ Člen 7(3) Direktive 2004/38.

⁴ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 21. junija 1988 v zadevi *Lair* (39/86).

da te osebe na trgu dela države članice gostiteljice za več mesecev dejansko ni bilo, namreč ne pomeni, da je ta oseba v tem obdobju prenehala biti del tega trga, **če se vrne na delo oziroma si v razumnem roku po porodu najde drugo zaposlitev**. Sicer bi bili državljani Unije odvrnjeni od uresničevanja svoje pravice do prostega gibanja, ker bi tvegali, da izgubijo status delavca v državi članici gostiteljici.

Sodišče pojasnjuje, da mora nacionalno sodišče pri ugotavljanju, ali je obdobje med porodom in vrnitvijo na delo mogoče šteti za razumno, upoštevati vse posebne okoliščine primera in nacionalna pravila, ki urejajo trajanje porodniškega dopusta.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106